

सीड सायन्स એન્ડ ટેકનોલોજી વિભાગ
બં. અ. કૃષિ મહાવિદ્યાલય
આણંદ કૃષિ યુનિવર્સિટી
આણંદ - ૩૮૮ ૧૧૦

ફો.નં: ૦૨૬૯૨-૨૬૦૬૯૦

સીડ સાયન્સ એન્ડ ટેકનોલોજી વિભાગમાં ચાલતી તાલીમ “ટ્રેનીંગ પ્રોગ્રામ ઓન સીડ પ્રોડક્શન “
અંગેનો અહેવાલ

સીડ સાયન્સ એન્ડ ટેકનોલોજી વિભાગ, બં.અ.કૃષિ મહાવિદ્યાલય, આ.કૃ.યુ.,આણંદ અંતર્ગત ચાલતી તાલીમ “ટ્રેનીંગ પ્રોગ્રામ ઓન સીડ પ્રોડક્શન” માં તા.૧૨/૦૬/૨૦૧૮ થી તા.૧૫/૦૬/૨૦૧૮ દરમ્યાન મહિસાગર જીલ્લાના અલગ-અલગ ગામમાંથી કુલ ૩૦ ખેડૂત તાલીમાર્થીઓ ભાગ લેવા માટે આવેલ હતા.

તાલીમનું ઉદ્ઘાટન જનીનવિદ્યા અને પાક સંવર્ધન વિભાગના પ્રાધ્યાપક અને વડા ડૉ.શશીધરન એન. ની હાજરીમાં દિપ પ્રાગટ્ય તથા પ્રાર્થના ગીતથી કરવામાં આવેલ હતું. આ કાર્યક્રમમાં શ્રી.અનિલકુમાર એલ રાવત, મદદનીશ પ્રાધ્યાપક દ્વારા ખેડૂતોનું સ્વાગત કરવામાં આવ્યું હતું તથા તાલીમ કાર્યક્રમ વિષે માહિતી આપવામાં આવેલ હતી.

આ તાલીમ કાર્યક્રમમાં ખેડૂતોને અલગ-અલગ પાકમાં બિયારણ ઉત્પાદન કરવા અંગેની તાત્કાલિક માહિતી આપવામાં આવી હતી તથા સારી નવી સંશોધન થયેલ પાકોની જાતો વિષે સંપૂર્ણ માર્ગદર્શન પુરૂ પાડવામાં આવેલ હતું.

આ તાલીમમાં ખેડૂતોએ મુખ્ય શાકભાજી સંશોધન કેન્દ્રની મુલાકાત કરેલ હતી. મુ.શા.સં.કે.,માં તેમને વિવિધ શાકભાજીની નવી જાતો તેમજ તેના બીજ ઉત્પાદન વિષેનું માર્ગદર્શન આપવામાં આવેલ હતું. ત્યારબાદ એજ્યુકેશનલ મ્યુઝીયમ અને પેશી સંવર્ધન વિભાગની મુલાકાત કરવામાં આવી હતી. પેશી સંવર્ધન વિભાગ ખાતે ખેડૂતોને પરવળ અને ટીડોળાના પાકમાં પેશી સંવર્ધન પદ્ધતિથી છોડ ઉગાડવાની માહિતી આપવામાં આવી હતી.

ત્યાર બાદ ખેડૂતોએ આણંદ કૃષિ યુનિવર્સિટીના વિભાગીય સંશોધન કેન્દ્રની મુલાકાત કરેલ હતી. ત્યાં ખેડૂતોને સીડ પ્રોસેસીંગ પ્લાન્ટ ખાતે બિયારણનું ક્લીનીંગ, ગ્રેડીંગ અને પેકેજીંગની માહિતી તેમજ પ્રત્યક્ષ મુલાકાત કરાવવામાં આવેલ હતી.

ડૉ. ડૉ.એ.બી.બ્રહ્મભટ્ટ, પ્રાધ્યાપક અને વડા, વનસ્પતિ રોગશાસ્ત્ર વિભાગ, દ્વારા બીજ ઉત્પાદન દરમિયાન પાકોમાં આવતા રોગો અને તેનું નિવારણ અંગેની સંપૂર્ણ માહિતી આપવામાં આવેલ હતી.

શ્રી અનિલકુમાર એલ. રાવત મદદનીશ પ્રાધ્યાપક, દ્વારા ખેડૂતોને બીજના વિવિધ વર્ગ, ગુણવત્તાવાળા બીજના લક્ષણો, પ્રમાણિત બીજ ઉત્પાદન તથા તેને ખરીદી કરવા માટેના પ્રમાણિત સ્ત્રોત અંગેની માહિતી આપવામાં આવેલી હતી.

શ્રી.ગાયત્રીબેન લેબટેકનીશીયન, દ્વારા ખેડૂતોને બીજ પ્રયોગશાળામાં થતી કામગીરી જેવીકે બીજના ઉગવાના ટકા માપવા તેમજ બીજમાં રહેલ ભેજ કઈ રીતે માપવું તેમજ બીજ ઉપર થતા અલગ-અલગ પરિક્ષણ વિષેની માહિતી આપવામાં આવેલ હતી.

આ તાલીમમાં ખેડૂતોને ગોધરા ખાતે આવેલ મુખ્ય મકાઈ સંશોધન કેન્દ્રની મુલાકાત કરેલ હતી. મુ.મ.સં.કે.,માં ડૉ.પી.કે. પરમાર દ્વારા મકાઈના પાકમાં સુધારેલ/સંકર જાતોનું બીજ ઉત્પાદન તેમજ રોગીંગ, એકલન અંતર અને બીયારણની ગુણવત્તા જાળવી રાખવા માટે શું પગલાં લેવા જોઈએ તેના વિષેની ખેડૂતોને સમજણ આપી હતી.

ખેડૂતો દ્વારા ગુજરાત રાજ્ય બીજ નિગમ (ગોધરા) ખાતેની મુલાકાત લેવામાં આવેલ હતી. ત્યાં તેમને સીડ ઓફિસર દ્વારા બિયારણ ઉત્પાદન કાર્યક્રમમાં કઈ રીતે જોડાવવું અને તેના માટે અરજી કઈ રીતે કરવી તેના વિષે વિસ્તૃત માહિતી આપવામાં આવેલ હતી અને તેમના પ્રોસેસીંગ પ્લાન્ટની મુલાકાત પણ કરેલ હતી.

તાલીમના અંતે ડૉ.શશીધરન એન. અને શ્રી અનિલકુમાર એલ રાવત દ્વારા ખેડૂતોને સર્ટીફિકેટ, બેગ, મેન્યુઅલ અને કીટ (બિયારણ) નું વિતરણ કરવામાં આવેલ હતું.

આ તાલીમમાં ખેડૂતોએ ખૂબ સારો પ્રતિસાદ આપ્યો હતો. તેમણે અંતમાં જણાવ્યું કે સરકારના ઉદ્દેશ મુજબ બિયારણ ઉત્પાદન કાર્યક્રમ ખેડૂતોની આવક બમણી કરવામાં કેટલો ફાયદાકારક થશે એ અમોને આ તાલીમ મારફતે સમજ પડી છે. અમો આ રીતે બિયારણ ઉત્પાદન કરી અમારી આર્થિક સ્થિતિ સુધારવાના પ્રયત્ન કરીશું.

તાલીમમાં આવેલા મહિસાગર જીલ્લાના ખેડૂત તાલીમાર્થીઓનો ગૃપ ફોટો

ખેડૂતો દ્વારા દિપ પ્રાગટ્ય

બીજની અગત્યતા વિશેની માહિતી આપતા ડૉ.શશીધરન એન. પ્રાધ્યાપક અને વડા, જનીનવિદ્યા અને પાક સંવર્ધન વિભાગ

ખેડૂત તાલીમાર્થીઓને ડાંગરની મહિસાગર જાતના બીયારણનું વિતરણ

ખેડૂત તાલીમાર્થીઓને બેગ, સર્ટીફિકેટ, મેન્યુઅલ અને કિટ (બીયારણ) નું વિતરણ